

AM2023.09.27Ø

Retten i Roskilde KENDELSE

Dato: 23. maj 2023

Rettens sagsnr.: 18F-146/2023

Politiets sagsnr.: 1200-85990-00151-22

Retsmødet var offentligt.

Anklagemyndigheden mod *Tiltalte*, født februar 1969

Ingen var mødt eller indkaldt. Retten afsagde

Kendelse

Anklagemyndigheden har under et forberende møde, jf. retsbog af 3. maj 2023, anmodet om, at retten afsiger kendelse om afvisning af sagen, jf. retsplejelovens § 846, stk. 1, nr. 3, såfremt retten mener, at der er indtrådt forældelse af strafansvaret i medfør af straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1, jf. § 94, stk. 5.

Anklagemyndigheden har i den forbindelse nedlagt påstand om, at strafansvaret ikke er forældet, og at sagen derfor kan fremmes.

Oplysningerne i sagen

Anklagemyndigheden har oplyst, at Skattestyrelsen har foretaget det i sagen omhandlede kontrolbesøg hos *Tiltalte's* virksomhed den 15. maj 2020 og at forældelse af strafansvaret i denne sag indtræder den 15. januar 2022.

Anklagemyndigheden har i sagen fremlagt dokumentation for, at Skattestyrelsen den 11. januar 2022 har sendt et bødeforlæg indeholdende en sigtelse med Digital Post til *Tiltalte's* e-boks og ikke har modtaget en fejlmeddelse i den forbindelse.

Der er desuden fremlagt et rykkerbrev af 2. februar 2022 til *Tiltalte*.

Anklagemyndigheden har endelig fremlagt telefonnotat af 2. februar 2022 hvoraf fremgår:

"Tiltalte ringede under henvisning til bødeforlægget af 11. januar 2022 og rykkeren af dags dato. Jeg forklarede, med udgangspunkt i bødeforlægget, om straffesagen og kontrolsagen og forskellen mellem de to, herunder om forskellen mellem afgift og bøde.

Forespurgt oplyste Tiltalte, at han ikke er enig i bødeforlægget og ikke ønsker at underskrive dette. Jeg oplyste, at dette var ok, og at jeg snarest muligt vil fremsende sagen til politiet."

Retsgrundlag

Der er tale om en ordensbøde på afgiftsområdet, hvorfor forældelsesfristen er 2 år, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1.

Straffelovens § 94, stk. 5, der regulerer spørgsmålet om forældelsesfristens afbrydelse, er sålydende:

Stk. 5. Forældelsesfristen afbrydes, når den pågældende gøres bekendt med sigtelsen, eller når anklagemyndigheden anmoder om rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen. Forældelsesfristen for en juridisk persons ansvar kan afbrydes over for en person, der efter retsplejeloens § 157 a kan modtage forkyndelser på den juridiske persons vegne.

Bestemmelsen blev nyaffattet ved lov nr. 364 af 24. maj 2005 om ændring af straffeloven. Af lovforslagets almindelige bemærkninger til bestemmelsen fremgår bl.a. (lovforslag nr. L 9 af 23. februar 2005, s. 8):

" ...

3.2. Brydesholt-udvalgets overvejelser

Brydesholt-udvalget finder, at den nuværende ordning, hvorefter der er tre former for afbrydelse af forældelsesfristen i straffelovens § 94, stk. 5, 1.-3. pkt., er uhensigtsmæssig. Det er bl.a. udvalgets opfattelse, at det vil være uheldigt, hvis en administrativ sag skal indbringes for retten for at afbryde forældelsesfristen, herunder i sager, hvor det er muligt, men uvist, om sagen kan afgøres administrativt. Udvalget finder desuden, at den fortsatte tendens til, at efterforskningen sker uden rettens medvirken også taler for, at forældelsesafbrydelsen henlægges til politiet.

På den baggrund er det udvalgets opfattelse, at den generelle hovedregel i alle sager bør være, at den pågældende gøres bekendt med sigtelsen. Hensynet til den sigtede taler også for, at der almindeligvis ikke er mulighed for, at den pågældende først efter, at forældelsesfristen ville være udløbet, gøres bekendt med, at der verserer en straffesag.

Udvalget finder endvidere, at forældelsesfristen alternativt skal kunne afbrydes, når anklagemyndigheden anmoder om rettergangsskridt.

Udvalgets forslag betyder, at politiet og anklagemyndigheden får samme simple fremgangsmåde til at afbryde forældelsesfristen som andre offentlige myndigheder har i dag efter § 94, stk. 5. Hvis man ikke kan få kontakt med den pågældende, må man som i dag afbryde gennem anmodning om rettergangsskridt. Der vil endvidere ske afbrydelse, hvis der f.eks. opnås en retskendelse om telefonaflytning.

[...]

3.3. Straffelovrådets overvejelser

Straffelovrådet tilslutter sig Brydesholt-udvalgets overvejelser om en ændring af reglerne om afbrydelse af forældelsesfristen. ...

[...]

På den baggrund har rådet foreslået, at der i stedet for § 94, stk. 5, 1.-3. pkt., indsættes en bestemmelse, hvorefter forældelsesfristen afbrydes, når den pågældende gøres bekendt med sigtelsen, eller når anklagemyndigheden anmoder om rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen.

[...]

3.4. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tilslutte sig Brydensholt-udvalgets og Straffelovrådets overvejelser samt rådets forslag om afbrydelse af forældelsesfristen. ...

... "

Rettens begrundelse og afgørelse

Der er i sagen rejst tiltale for en overtrædelse af ordensmæssig karakter af chokolade- og sukkervareafgiftslovens § 26, stk. 1, nr. 2, jf. stk. 5, jf. § 13, stk. 2, og § 12, stk. 5, som er undergivet en forældelsesfrist på 2 år.

Forholdet er begået den 15. januar 2020, hvorfor der indtræder forældelse af strafansvaret den 15. januar 2022, medmindre tiltalte forinden blev gjort bekendt med sigtelsen, eller anklagemyndigheden forinden har anmodet om rettergangsskridt, hvorved tiltalte blev sigtet for overtrædelsen, jf. straffelovens § 94, stk. 5.

Retten lægger efter bevisførelsen til grund, at bødeforlægget af 11. januar 2022 er kommet frem til *Tiltalte's* e-boks den 11. januar 2022. På baggrund af det fremlagte telefonnotat lægger retten til grund, at *Tiltalte* var bekendt med sigtelsen den 2. februar 2022, hvilket dog er efter forældelsesfristens udløb.

Der foreligger ikke dokumentation eller andre oplysninger i sagen, der nærmere kan belyse, hvornår *Tiltalte* har åbnet det pågældende dokument og dermed er blevet gjort bekendt med sigtelsen, herunder om det er sket inden udløbet af den 2-årige forældelsesfrist. Retten bemærker i den forbindelse, at det forhold, at dokumentet er kommet frem i *Tiltalte's* e-boks, efter ordlyden af straffelovens § 94, stk. 5, sammenholdt med lovbemærkningerne til denne bestemmelse, ikke er tilstrækkeligt til at opfylde kravet om, at tiltalte er blevet gjort bekendt med sigtelsen.

Da anklagemyndigheden efter det oplyste heller ikke inden for forældelsesfristens udløb har anmodet om rettergangsskridt, hvorved *Tiltalte* blev sigtet for overtrædelsen, var der ved rettens modtagelse af anklageskriftet den 29. december 2022 indtrådt forældelse af strafansvaret.

På den baggrund afvises sagen, jf. retsplejelovens § 846, stk. 1, nr. 3.

Derfor bestemmes:

Denne sag afvises.

Sagen sluttet.

.....

Østre Landsrets 16. afdelings KENDELSE

Som dommere fungerede landsdommerne Lone Dahl Frandsen, Dorthe Wiisbye og Nicolaj Sivan Holst (kst.), førstnævnte som rettens formand.

Dato:

27. september 2023

Der foretoges Anklagemyndigheden mod *Tiltalte*, født februar 1969

Ingen var indkaldt eller mødt.

Der fremlagdes udskrift af retsbogen fra Retten i Roskilde (18F-146/2023) med bilag, rettens fremsendelsesbrev af 26. juni 2023 og kæreskrift af 6. juni 2023 fra anklagemyndigheden.

Landsretten har ikke modtaget skriftlige indlæg fra *Tiltalte* i anledning af kæremålet.

Anklagemyndigheden har kært kendelse afsagt af Retten i Roskilde den 23. maj 2023 om, at sagen afvises.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at sagen ikke er forældet, og at sagen derfor skal hjemvises til realitetsbehandling ved byretten.

Anklagemyndigheden har i kæreskriftet anført bl.a.:

”Det er anklagemyndighedens opfattelse, at der hverken i lovgivningen eller retspraksis ses at være støtte for det af Retten i Roskilde anførte synspunkt om, at sigtelsen ikke blot skal være kommet frem til den sigtede men tillige være læst af denne.

Retsplejeloven

I praksis underrettes en sigtet oftest mundtligt om sigtelsen i forbindelse med anholdelse eller afhøring, men det er dog langt fra i alle sager, hvor der skal ske sigtelse, at det er muligt at komme i kontakt med sigtede. Der vil i disse situationer blive sendt en skriftlig sigtelse.

De skriftlige sigtelser anvendes desuden ofte i bødeprocessen (retsplejelovens § 896 og 896 a), hvor der i medfør af retsplejelovens § 832 kan være udstedt et skriftligt bødeforlæg, uden at der nødvendigvis har været kontakt med sigtede.

Såfremt det kræves, at den sigtede for at være gjort bekendt med sigtelsen ikke blot skal have modtaget denne men tillige læst den/åbnet brevet, vil dette i praksis kræve, at der foretages en egentlig personlig forkyndelse, idet fremsendelse i e-boks eller med anbefalet brev alene dokumenterer fremkomsten af meddelelsen/sigtelsen, men ikke at den pågældende har åbent/læst beskeden.

Følgende fremgår imidlertid af retsplejelovens § 153, stk. 3:

”Stk. 3. I straffesager skal forkyndelse kun ske, når det er bestemt i denne lov.”

Det ses ikke i retsplejeloven, at være fastsat bestemmelser om, at der skal ske forkyndelse af en sigtelse, hvorfor det således må følge af § 153, stk. 3, at dette ikke er et krav.

Det synspunkt synes endvidere understøttet af, at der i andre af Retsplejelovens bestemmelser benyttes udtrykket ”gøres bekendt med” uden at der derved er forbundet et krav om egentlig forkyndelse.

Det fremgår således af retsplejelovens § 729 c, stk. 3, at forsvareren eller sigtede, ved delvis undtagelse af aktindsigt, skal ”gøres bekendt med” det øvrige indhold af materialet. Dette sker ved at materialet sendes eller udleveres personligt til forsvareren. Herved sikres det umiddelbart alene, at det er kommet frem til forsvareren, men ikke at denne læser det. Denne bestemmelse synes således ikke – trods ordlyden ”gøres bekendt med” at indeholde et krav om ”personlig/mundtlig” orientering om indholdet.

I bødeprocessen vil bøden endvidere – såfremt den ikke vedtages – blive fremsendt til retten. Her kan der afsiges dom uden retsmøde (forenklet bødeproces, jf. retsplejeloven § 896 a), eller også meddeler retten pågældende et tidspunkt for et retsmøde, jf. retsplejelovens § 896, stk. 2, og stk. 4. Denne meddelelse sendes af retten skriftligt pr. post eller via Eboks, jf. retsplejeloven § 154 og § 154 a, nr. 2. Såfremt pågældende dømmes i retten, underrettes pågældende igen alene skriftligt pr. post eller via E-boks, jf. § 219 a, stk. 5, 1. pkt.

I lovbemærkningerne til § 896, stk. 4 (lov nr. 369 af 18. maj 1994 Rejsedommerordning, forkyndelse, udeblivelsesdomme i straffesager samt lønindeholdelse for bøder, sagsomkostninger og konfiskerede beløb m.v.), og til § 896 a (lov nr. 411 af 9. maj 2011 forenkling af bødeprocessen) fremgår ingen krav til, at der skal have været personlig kontakt med sigtede undervejs i processen.

Retsplejeloven indeholder således ingen formkrav til en sigtelse, ligesom der er fastsat en række regler og processer, hvor sigtelsen anvendes som grundlag, uden, at det er fundet nødvendigt at fastsætte bestemmelser om, at den skal være meddelt personligt for at være anset for at være kommet til den pågældendes kundskab.

Straffelovens § 94, stk. 5

Forud for 1967 var fristafbrydelsen indeholdt i straffelovens § 94, stk. 1, 3. pkt., og var alene knyttet til ethvert rettergangsskridt, hvorved den pågældende var at betegne som sigtet.

Fra 1967 til 2005 havde straffelovens § 94, stk. 5, følgende ordlyd:

”Stk. 5. Forældelsesfristen afbrydes ved ethvert rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen. I sager, der efter retsplejeloven kan afgøres ved vedtagelse af bødeforelæg udfærdiget af politiet, afbrydes forældelsesfristen, når sigtede gøres bekendt med forelægget. I andre tilfælde, hvor straf for en overtrædelse kan pålægges af en administrativ myndighed, afbrydes fristen, når den pågældende gøres bekendt med, at han er sigtet for overtrædelsen. Afbrydes forældelsesfristen over for nogen, som har handlet på en juridisk persons vegne, har fristafbrydelsen også virkning i forhold til den pågældende juridiske person. Afbrydelse af forældelsesfristen over for en juridisk person har ikke virkning i forhold til personer, der har handlet på den juridiske persons vegne.”

Bestemmelsen byggede i det væsentligste på Straffelovrådets betænkning nr. 433/1966 om strafferetlig forældelse, m.v. Betænkningen ses ikke at indeholde en stillingtagen til, hvordan en sigtelse skal formidles.

Straffelovens § 94, stk. 5, fik sin nuværende ordlyd ved lov nr. 364 af 24. maj 2005 (Forældelse, skærpelse af straffen for falske afsonere m.v.).

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at formålet med lovændringen bl.a. var at give anklagemyndigheden og politiet den samme simple fremgangsmåde til at afbryde forældelsen, som andre offentlige myndigheder havde.

Der fremgår endvidere af lovbemærkningerne, jf. afsnit 3.1. Gældende ret, bl.a., at:

” ...

Straffelovens § 94, stk. 5, 2. og 3. pkt., indeholder to undtagelser fra hovedreglen om fristafbrydelse ved rettergangsskridt. Begge undtagelser retter sig mod sager, der kan afgøres med bøde.

Den første undtagelse angår sager, der efter retsplejeloven kan afgøres ved vedtagelse af bødeforelæg udfærdiget af politiet. I disse tilfælde afbrydes forældelsesfristen, når sigtede gøres bekendt med forelægget.

Den anden undtagelse omfatter øvrige tilfælde, hvor straf for en overtrædelse kan pålægges af en administrativ myndighed. Her afbrydes forældelsesfristen, når den pågældende gøres bekendt med, at vedkommende er sigtet for overtrædelsen.

Sidstnævnte undtagelse vedrører efter ordlyden tilfælde, hvor en administrativ myndighed har hjemmel til at »pålægge« en bøde. Bestemmelsen fortolkes i praksis således, at den også er anvendelig i tilfælde, hvor myndigheden kan »forelægge« en bøde til vedtagelse, hvilket er den mest almindelige hjemmel i nutidig lovgivning.

3.2. Brydensholt-udvalgets overvejelser

Brydensholt-udvalget finder, at den nuværende ordning, hvorefter der er tre former for afbrydelse af forældelsesfristen i straffelovens § 94, stk. 5, 1.-3. pkt., er uhensigtsmæssig. Det er bl.a. udvalgets opfattelse, at det vil være uheldigt, hvis en administrativ sag skal indbringes for retten for at afbryde forældelsesfristen, herunder i sager, hvor det er muligt, men uvist, om sagen kan afgøres administrativt. Udvalget finder desuden, at den fortsatte tendens til, at efterforskningen sker uden rettens medvirken også taler for, at forældelsesafbrydelsen henlægges til politiet.

På den baggrund er det udvalgets opfattelse, at den generelle hovedregel i alle sager bør være, at den pågældende gøres bekendt med sigtelsen. Hensynet til den sigtede taler også for, at der almindeligvis ikke er mulighed for, at den pågældende først efter, at forældelsesfristen ville være udløbet, gøres bekendt med, at der verserer en straffesag.

Udvalget finder endvidere, at forældelsesfristen alternativt skal kunne afbrydes, når anklagemyndigheden anmoder om rettergangsskridt.

Udvalgets forslag betyder, at politiet og anklagemyndigheden får samme simple fremgangsmåde til at afbryde forældelsesfristen som andre offentlige myndigheder har i dag efter § 94, stk. 5. Hvis man ikke kan få kontakt med den pågældende, må man som i dag afbryde gennem anmodning om rettergangsskridt. Der vil endvidere ske afbrydelse, hvis der f.eks. opnås en retskendelse om telefonaflytning.

...

Endelig anfører udvalget, at en forældelsesafbrydende sigtelse ligesom i dag bør være en egentlig sigtelse med alle de retsvirkninger, der er knyttet hertil. Det er efter udvalgets opfattelse ikke tilstrækkeligt, at der for at beskytte den pågældende gives en retstilling, hvor vise af retsvirkningerne finder anvendelse, uden at der formelt rejses sigtelse. Dette kan f.eks. være tilfælde, hvis en person afhøres med en sigtets rettigheder.

...

Straffelovrådet tilslutter sig Brydensholt-udvalgets overvejelser om en ændring af reglerne om afbrydelse af forældelsesfristen. Rådet henviser bl.a. til, at anklagemyndigheden og politiet herved får samme simple fremgangsmåde til at afbryde forældelsesfristen, som andre offentlige myndigheder har i dag efter straffelovens § 94, stk. 5.

...

3.4. Justitsministeriets overvejelser.

Justitsministeriet kan tilslutte sig Brydensholt-udvalgets og Straffelovrådets overvejelser samt rådets forslag om afbrydelse af forældelsesfristen. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, samt bemærkningerne hertil.”

Af Brydenholts-udvalgets betænkning (nr. 1438/2004), s. 73, fremgår yderligere, at

”.. Udvalget har valgt, at den generelle hovedregel i alle sager bør være, at den pågældende gøres bekendt med sigtelsen. Hensynet til den sigtede taler også for, at der i almindelighed ikke er mulighed for, at den pågældende først efter forældelsesfristens udløb gøres bekendt med, at der verserer en straffesag. Udvalget finder ikke at der bør stilles krav om, at sigtede får sigtelsen skriftligt, men alene de sædvanlige krav om, at det kan dokumenteres – f.eks. via gengivelse i en politirapport – hvad sigtelsens nøjagtige indhold er.”

Brydesholt-udvalget synes således ikke at mene, at det har været nødvendigt at fastsætte formkrav for underretningen, førend at der sker afbrydelse af forældelsen.

Endvidere bemærkes til lovbemærkningerne, at andre offentlige myndigheder yderst sjældent er i personlig kontakt med borgerne, når de gøres bekendt med en sigtelse, idet kommunikationen i det offentlige sker ved skriftlig kommunikation (oftest skriftlig partshøring mv, skriftlige administrative bødeforelæg mv.). I forvaltningsretten lægges der i den forbindelse alene vægt på, om de relevante forvaltningsakter må antages at være kommet frem til borgerne. Førend et påbud eksempelvis kan anses for gyldigt og stifte ret for borgerne, skal det alene være kommet frem til borgeren, men ikke nødvendigvis til borgerens kundskab.

Idet formålet med ændringen af § 94, stk. 5, var at give politi og anklagemyndighed samme simple adgang som de øvrige offentlige myndigheder, synes der heri at kunne indfortolkes, at en sigtelse ligeledes vil kunne meddeles skriftligt, på lige fod som for de øvrige offentlige myndigheder.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

I Den Europæiske Menneskerettighedskonvention omhandler artikel 5, retten til frihed og sikkerhed, og artikel 6, retten til en retfærdig rettergang.

Følgende fremgår af artikel 5, stk. 2:

”Stk. 2 Enhver der anholdes skal snarest muligt og på et sprog, som han forstår, underrettes om grundene til anholdelse og om enhver sigtelse mod ham.”

Følgende fremgår af artikel 6, stk. 3, a):

”Stk. 3. Enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, skal mindst have ret til følgende:

a) at blive underrettet snarest muligt, udførligt og på et sprog, som han forstår, om indholdet af og årsagen til den sigtelse, der er rejst imod ham;”

Følgende fremgår af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention BD. 1-2 (3. udg.) med kommentarer, side 330, Note 28, Underretning om grunde til anholdelse og sigtelse:

”Meddelelsen skal ikke være så udførlig som krævet ved den senere egentlige anklage i artikel 6, stk. 3, men må dog indeholde såvel de faktiske kendsgerninger, der begrundet tilbageholdelsen, som det retlige grundlag herfor.

Det kræves ikke, at underretningen sker i en bestemt form, herunder heller ikke, at den er skriftlig, jf. Bodovski 8/2 2005 pr. 56. ”The Court recalls that when a person is arrested on suspicion of having committed a crime, Article 5 § 2 neither requires that the necessary information be given in a particular form, nor that it consists of a complete list of the charges held against the arrested person.” ”

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention ses således heller ikke at fastsætte formkrav til underretningen om sigtelsen.

...

E-boks

Ændringen af straffelovens § 94, stk. 5 i 2005 skete forinden indførslen af en digital løsning ved lov nr. 528 af 11. juni 2012 om offentlig digital post, og lov nr. 1242 af 18. december 2012 om ændring af retsplejeloven, straffeloven, og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (Revision af reglerne om forkyndelse m.v.).

Ved lov om offentlig digital post blev der indført en digital løsning ved e-boks, hvorved der er sikkerhed for, at post fra det offentlige er kommet frem, og at pågældende derved har adgang til at gøre sig bekendt med, hvad det offentlige skriver til pågældende.

I lovbekendtgørelse nr. 686 af 15. april 2021 om Digital Post fra offentlige afsendere er følgende bestemmelser relevante:

”§ 3. Fysiske personer, der er 15 år eller derover, og som har bopæl eller fast ophold i Danmark skal tilsluttes Digital Post, medmindre personen fritages for obligatorisk tilslutning jf. § 5, stk. 1, og 3. Stk. 2. Juridiske enheder med cvr.nr. jf. lov om Det Centrale Virksomhedsregister, skal tilsluttes Offentlig Digital Post, medmindre den juridiske enhed fritages for obligatorisk tilslutning, jf. § 5, stk. 4.”

”§ 7. Offentlige afsendere, jf. stk. 5, kan, jf. dog § 9, anvende Offentlig Digital Post til kommunikation med fysiske personer og juridiske enheder, der er tilsluttet postløsningen efter § 3 eller § 4 med de retsvirkninger, der følger af § 10. Ved kommunikation forstås afsendelse af alle dokumenter og meddelelser m.v. herunder afgørelser.”

”§ 9. § 7, stk. 1, og § 8, gælder ikke, hvor det følger af anden lovgivning, at en meddelelse skal sendes i fysisk form eller digitalt på anden måde.”

§ 10. Meddelelser, der sendes under anvendelse af Digital Post, anset for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for adressaten i postløsningen, og at være afsendt af den angivne afsender.”

Følgende fremgår af de specielle lovbemærkninger (LF 160/2011) til § 10, (mine understregninger)

Bestemmelsen i nr. 1 er lovforslagets centrale bestemmelse, der indebærer, at en meddelelse, som sendes i Offentlig Digital Post efter §§ 7 og 8, anses for at være kommet frem til adressaten, når meddelelsen er tilgængelig for adressaten i Offentlig Digital Post.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, hvornår en meddelelse, der sendes i Offentlig Digital Post, anses for at være kommet frem.

Dette svarer til, at et papirbrev anses for at være kommet frem, når det pågældende brev er lagt i adressatens fysiske postkasse.

Forslaget har betydning for alle meddelelser, hvis fremkomsttidspunkt er af betydning.

Fremkomsttidspunktet er blandt andet afgørende for, hvornår forvaltningsakter får de tilsigtede retsvirkninger.

...

Det antages for eksempel, at forvaltningsakter, herunder afgørelser, i almindelighed skal meddeles til deres adressat for at få de tilsigtede retsvirkninger, og at meddelelse er sket, når afgørelsen er kommet frem til den, som afgørelsen retter sig mod. Det er normalt uden betydning, om en afgørelse er kommet til adressatens kundskab.

Som eksempel kan nævnes, at Højesteret i en dom af 9. marts 1989 (UfR 1989.442/2H) fandt, at det efter almindelige forvaltningsretlige principper var en betingelse for håndhævelse af en tilbudspligt, som den kompetente myndighed havde pålagt en ejendom, at ejeren af ejendommen havde fået meddelelse om pålægget. Det var ikke tilstrækkeligt, at ejeren på anden vis havde fået kendskab til pålægget. Det var fastsat i loven om tilbudspligt, at kommunalbestyrelsen skulle give meddelelse til ejerne, når en ejendom blev pålagt tilbudspligt.

Ombudsmanden har udtalt (FOB 2000.320), at meddelelse af afgørelser er en grundlæggende sagsbehandlingsregel, og at manglende meddelelse som udgangspunkt medfører afgørelsens ugyldighed.

Som nævnt antages meddelelse normalt at være sket, når afgørelsen er kommet frem til adressaten. Det er således normalt uden betydning, om eller hvornår adressaten rent faktisk gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen, dvs. om meddelelsen er kommet til adressatens kundskab. Ved

beregning af frister, herunder klagefrister, er det ikke hensigten, at bestemmelsen ændrer på, hvornår fremkomsten er rettidig. Det må fortsat afgøres efter de hidtil gældende principper. Således antages det i almindelighed, at en klage til en myndighed for at være rettidig skal være kommet frem senest den sidste klagedag inden kontortids ophør.

En meddelelse, der sendes i Offentlig Digital Post, er tilgængelig, når adressaten vil kunne fremkalde meddelelsen på en almindeligt fungerende computer tilsluttet internettet med almindeligt tilgængelige programmer og dermed gøre sig bekendt med meddelelsens indhold.

Dette betyder, at en meddelelse kan betragtes som kommet frem, når den har nået den placering i postløsningen, hvorfra adressaten skal fremkalde den, og den digitale postløsning fungerer.

Det er uden betydning, om adressaten har bragt sig i stand til at logge sig ind i Offentlig Digital Post, herunder om den pågældende har skaffet sig den fornødne offentlige digitale signatur NemID eller digital signatur for borgeres vedkommende og NemID medarbejdersignatur eller digital medarbejdersignatur for virksomheders vedkommende. Adressaten bærer således risikoen ved ikke at gøre sig bekendt med indholdet af post i vedkommendes digitale postkasse.

Det bemærkes i den forbindelse, at en meddelelse efter lovforslagets § 10 også skal anses for at være kommet frem til borgere, der ikke (længere) har bopæl eller fast ophold i Danmark, men som er omfattet af den obligatoriske eller frivillige tilslutning, jf. dels forslaget § 3, stk. 4, om borgere, der ikke længere har bopæl eller fast ophold i Danmark og dels borgere i udlandet, der har tilsluttet sig frivilligt efter § 4. Også for så vidt angår disse personer i udlandet er en meddelelse således kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten i den digitale postløsning. Det bemærkes her, at postløsningen er at betragte som én samlet »postboks«, som tilsluttede borgere i udlandet logger ind på, når de skal læse meddelelser, der er sendt til dem via postløsningen. Det er således ikke hensigten med lovforslagets § 10 at regulere retsforhold af betydning for de lande, hvori borgere, der er tilsluttet løsningen, opholder sig. Lovforslaget skal alene sikre, at meddelelser anses for at være kommet frem, når de er gjort tilgængelige i »postboksen«, dvs. den digitale postløsning. På samme måde er det alene indholdet af dansk ret og ikke udenlandsk ret der er afgørende for, om en tilsluttet borger, der bor i udlandet, f.eks. har ret til den ydelse (eksempelvis folkepension), som en meddelelse, der er fremsendt efter § 10, vedrører.

....

Det er endvidere uden betydning, om adressaten oplever, at vedkommendes egen computer ikke fungerer, eller at vedkommende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til adressaten at overvinde.

Problemer knyttet til den digitale postløsning (sammenbrud, midlertidig kapacitetsnedgang mv.) kan betyde, at en meddelelse ikke er eller kan blive tilgængelig for adressaten. Det samme gælder sammenbrud i den digitale signatur infrastruktur, generelle strømafbrydelser, generelle problemer hos adressatens internetudbyder o.l.

Opstår sådanne problemer, som adressaten ikke har indflydelse på, kan en meddelelse til en borger eller virksomhed ikke anses for at være kommet frem, før forhindringen er ophørt. Tilsvarende gælder det, at en meddelelse til en offentlig myndighed ikke kan anses for at være kommet frem, før forhindringen er ophørt.

Som følge af kravene til postløsningen om sikkerhed for autenticitet fastsættes det i nr. 2, at en meddelelse, der sendes i Offentlig Digital Post kan anses for at være afsendt af den angivne afsender. Dette indebærer, at modtageren – herunder en offentlig myndighed – ikke på anden måde er forpligtet til at sikre sig den angivne afsenders identitet.

Anvendelse af anbefalede breve eller breve med afleveringsattest kan være foreskrevet i lovgivningen, og lovforslaget berører ikke sådanne bestemmelser.

Afsenderen af en meddelelse må inden afsendelsen vurdere, hvorvidt fremsendelse i Offentlig Digital Post er tilstrækkelig, eller om der kan være anledning til at sende den pågældende meddelelse med anbefalet brev eller afleveringsattest.

Af retsplejelovens § 154 a, stk. 1, nr. 2 fremgår følgende:

”2) Anvendelse af digital kommunikation kan ske, hvis modtageren ikke er fritaget fra Digital Post og meddelelsen sendes til den digitale postløsning, som anvises efter lov om Digital Post fra offentlige afsendere.”

Retsplejelovens åbner således mulighed for fremsendelse af sigtelser via E-boks, hvilket Rigspolitiet og Skat har benyttet sig af siden 2015.

Som det fremgår af de ovenfor refererede lovbemærkninger, anses digital post for at være kommet frem, når den er placeret i adressatens E-boks, hvorfra pågældende kan fremkalde den, ligesom det fremgår, at det er adressaten, der bærer risikoen ved ikke at gøre sig bekendt med indholdet af post i vedkommendes digitale postkasse.

Lovbemærkningerne tilsiger således at fremkomsten til borgerens E-boks er afgørende for hvornår der er sket afbrydelse af forældelsesfristen, uanset om borgeren vælger at gøre sig bekendt med indholdet eller ej.

Synspunktet om, at det er fremkomsten og ikke åbningen af skrivelsen, der er afgørende støttes også af praksis, hvor der i UfR.2021.4540 blev givet afslag på genoptagelse af en borgerlig sag, idet indkaldelse til telefonretsmøde med oplysning om udeblivelsesvirkning var kommet frem til modtagerens E-boks og derfor var tilgængelig, jf. princippet i retsplejelovens § 148 a, stk. 2, § 148 c, stk. 3 og lov om Digital Post fra offentlige afsendere § 10, nr. 1, ligesom pågældende modtog underretning om udeblivelsesdommen med følgebrev af samme dato indeholdende vejledning om genoptagelse.

...

Det er herefter anklagemyndighedens klare opfattelse, at der ikke er indtrådt forældelse i nærværende sag, idet Skattestyrelsens sigtelse er fremkommet og har været tilgængelig i Tiltaltes eboksindbakke den 11. januar 2022, hvilket er flere dage før forældelsesfristen, den 15. januar 2022. Det er således uden betydning for forældelsesspørgsmålet, at Tiltalte muligvis først har læst sigtelsen efter forældelsesfristen den 15. januar 2022.”

[...]”.

Efter votering afsagde landsretten følgende

kendelse:

Som anført af byretten lægges det til grund, at forholdet er begået den 15. januar 2020, og at forholdet er undergivet en forældelsesfrist på 2 år, jf. straffelovens § 94, stk. 5. Det lægges endvidere til grund, at bødeforelægget den 11. januar 2022 kom frem til *Tiltaltes* e-boks, og at der den 2. februar 2022 – efter forældelsesfristens udløb – blev sendt en rykker til ham med gentagelse af sigtelsen, som han samme dag telefonisk over for anklagemyndigheden bekræftede at være bekendt med.

Det afgørende spørgsmål er derfor, om forældelsesfristen blev afbrudt, da *Tiltalte* modtog bødeforelægget den 11. januar 2022 i e-boks.

Ved afgørelsen af det rejste spørgsmål lægger landsretten vægt på, at det af lovforarbejderne til lov nr. 364 af 24. maj 2005 om ændring af straffeloven (lovforslag nr. L 9 af 23. februar 2005) til bestemmelsen i straffelovens § 94, stk. 5, fremgår bl.a., at ”udvalgets forslag betyder, at politiet og

anklagemyndigheden får samme simple fremgangsmåde til at afbryde forældelsesfristen som andre offentlige myndigheder har i dag efter § 94, stk. 5". Herudover lægger landsretten vægt på Højesterets dom af 4. juni 2019, der er gengivet i U 2019.2943, hvori Højesteret fandt, at forældelsesfristen blev afbrudt, da den tiltalte modtog bødeforelægget, jf. straffelovens § 94, stk. 5.

På denne baggrund finder landsretten, at forældelsesfristen blev afbrudt, da *Tiltalte* modtog bødeforelægget i sin e-boks den 11. januar 2022, og at sagen således ikke er forældet. Landsretten ophæver derfor byrettens kendelse og hjemviser sagen til realitetsbehandling i byretten.

Thi bestemmes:

Byrettens kendelse ophæves, og sagen hjemvises til realitetsbehandling i byretten.

Sagen sluttet.